



Strasburg, dnia 12.4.2016 r.  
COM(2016) 220 final

### **KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY**

**Ocena greckiego planu działań na rzecz usunięcia niedociągnięć stwierdzonych w ocenie z 2015 r. na temat stosowania dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi**

## 1. Wprowadzenie

W dniu 7 marca szefowie państw i rządów UE<sup>1</sup> podjęli postanowienie dotyczące wdrażania w trybie priorytetowym wszystkich elementów planu działania Komisji zatytułowanego „Powrót do strefy Schengen”<sup>2</sup>, tak aby zakończyć tymczasowe kontrole na granicach wewnętrznych i przywrócić normalne funkcjonowanie strefy Schengen przed końcem roku. W komunikacie Komisji wyszczególniono szereg środków mających przywrócić normalne funkcjonowanie strefy Schengen, przy jednoczesnym udzieleniu pełnego wsparcia państwom członkowskim znajdującym się pod presją. Komunikat w szczególności wprowadza środki mające na celu usunięcie niedociągnięć w zarządzaniu granicami zewnętrznymi UE. Skorygowanie tych niedociągnięć umożliwi zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych, które przywrócono ze względu na wystąpienie wyjątkowych okoliczności. Plan działania wskazuje, w jaki sposób procedury ustanowione w ramach przepisów dotyczących Schengen mogłyby zostać wykorzystane do przywrócenia porządku w odniesieniu do funkcjonowaniu systemu Schengen przed końcem roku. Do wspomnianych środków należy przedstawienie przez Grecję planu działań zmierzającego do wdrożenia zaleceń wydanych przez Radę w celu usunięcia stwierdzonych niedociągnięć w zarządzaniu granicami. Niniejsze sprawozdanie stanowi kolejny etap przewidziany w procesie – jest nim dokonanie przez Komisję oceny planu działania przedstawionego przez władze greckie.

### *Postępowanie*

W rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013 („rozporządzenie”) ustanowiono mechanizm oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen<sup>3</sup>. Na podstawie tego mechanizmu w państwach członkowskich regularnie odbywają się wizyty oceniające, zarówno zapowiedziane, jak i niezapowiedziane. Są one przeprowadzane przez wyznaczone przez Komisję zespoły, przy udziale ekspertów z państw członkowskich i Fronteksu. Po każdej wizycie sporządza się sprawozdanie z oceny stosowania dorobku Schengen. Jeżeli w sprawozdaniu wskazano jakiegokolwiek słabe punkty w odniesieniu do zarządzania granicami zewnętrznymi, Rada, na podstawie wniosku Komisji, przyjmuje zalecenia dotyczące działań naprawczych. W przypadku wskazania poważnych niedociągnięć w zarządzaniu granicami zewnętrznymi, Komisja może dodatkowo zalecić, aby oceniane państwo członkowskie podjęło konkretne środki szczególne w celu zapewnienia przestrzegania zalecenia Rady (art. 19b kodeksu granicznego Schengen<sup>4</sup>).

Aby mechanizm oceny był możliwie najwydajniejszy i zgodny z art. 16 rozporządzenia, oceniane państwo członkowskie musi dostarczyć Komisji i Radzie plan działań mających naprawić stwierdzone niedociągnięcia w terminie trzech miesięcy od przyjęcia zalecenia Rady<sup>5</sup>. Komisja powinna przedstawić swoją ocenę adekwatności planu działania przedstawionego przez władze państw członkowskich do rozpatrzenia przez Radę w terminie jednego miesiąca od otrzymania planu działań.

---

<sup>1</sup> SN 28/16.

<sup>2</sup> COM(2016) 120 final z 4.3.2016 r.

<sup>3</sup> Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27.

<sup>4</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1; tekst jednolity opublikowany w Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1)

<sup>5</sup> W terminie jednego miesiąca, jeżeli w zaleceniu Rady stwierdzono, że oceniane państwo członkowskie poważnie zaniedbało swoje obowiązki.

### *Realizacja postępowania w przypadku Grecji*

Postępowanie to jest obecnie realizowane w przypadku Grecji, po dokonaniu oceny stosowania dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi w listopadzie 2015 r. Sprawozdanie z oceny, sporządzone w oparciu o kontrole na miejscu, ujawniające poważne niedociągnięcia w przeprowadzaniu kontroli na granicach zewnętrznych przez Grecję, zostało przyjęte przez Komisję w dniu 2 lutego 2016 r.<sup>6</sup>. Zalecenia dotyczące działań naprawczych zostały przyjęte przez Radę dnia 12 lutego 2016 r.<sup>7</sup>. Ponieważ w sprawozdaniu z oceny stwierdzono poważne niedociągnięcia, w dniu 24 lutego 2016 r. Komisja przyjęła ponadto decyzję wykonawczą określającą zalecenie w sprawie konkretnych środków, które mają zostać podjęte przez Grecję<sup>8</sup>.

Niniejszy komunikat zawiera dokonaną przez Komisję ocenę adekwatności planu działania przedstawionego przez władze greckie w dniu 12 marca 2016 r. w celu naprawy poważnych niedociągnięć stwierdzonych w sprawozdaniu z oceny. W niniejszej ocenie uwzględniono również pierwsze sprawozdanie z postępów we wdrażaniu art. 19b zalecenia Komisji w sprawie kodeksu granicznego Schengen, które zostało przedstawione Komisji przez Grecję wraz z planem działania w dniu 12 marca 2016 r.

Ponieważ sytuacja w Grecji stale się zmienia, uwzględniono także nowe zjawiska, takie jak wdrażanie odpowiednich aspektów wspólnego planu działania UE-Turcja oraz wdrażanie i funkcjonowanie systemu „hotspotów” w Grecji, które są regularnie uwzględniane w sprawozdaniach z postępów przedstawianych przez Komisję. W związku z tym niniejsze sprawozdanie zawiera ocenę adekwatności planu działania przedstawionego przez władze greckie na podstawie obecnie dostępnych informacji i nie ma wpływu na ocenę drugiego sprawozdania opracowanego przez władze greckie, które zostanie przedstawione zgodnie z art. 16 ust. 4 rozporządzenia.

W komunikacie Komisji „Powrót do strefy Schengen – plan działania” wyjaśniono wyżej opisane postępowanie i podjęte do tej pory działania. Stwierdzono w nim, że jeżeli presja migracyjna i poważne niedociągnięcia w kontroli na granicach zewnętrznych utrzymają się po 12 maja, Komisja będzie musiała przedstawić, na podstawie art. 26 ust. 2 kodeksu granicznego Schengen, wniosek skierowany do Rady zawierający zalecenie w sprawie przyjęcia spójnego dla całej Unii podejścia do kontroli na granicach wewnętrznych do czasu ograniczenia lub wyeliminowania niedociągnięć strukturalnych w zakresie kontroli na granicach zewnętrznych. Komisja potwierdza, że będzie przygotowana na taką ewentualność i podejmie działania bezzwłocznie.

Ewentualny wniosek Komisji, złożony na podstawie art. 26 kodeksu granicznego Schengen, dotyczyłby wyłącznie kontroli na tych odcinkach granic wewnętrznych, gdzie ich wprowadzenie byłoby niezbędne i proporcjonalne w celu stawienia czoła stwierdzonemu poważnemu zagrożeniu dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego. Wszelkie zalecane kontrole graniczne miałyby też charakter tymczasowy i zostałyby wprowadzone na jak najkrótszy czas, odpowiednio do istniejącego zagrożenia. Jak wyjaśniono w komunikacie Komisji zatytułowanym „Powrót do strefy Schengen – plan działania”, jeżeli ogólna sytuacja na to pozwala, należy dążyć do zniesienia wszelkich kontroli na granicach wewnętrznych w

---

<sup>6</sup> C(2016) 450.

<sup>7</sup> Dokument Rady 5895/16 z dnia 12 lutego 2016 r.

<sup>8</sup> C(2016) 1219.

strefie Schengen w ciągu sześciu miesięcy od ich ponownego wprowadzenia, tj. do połowy listopada 2016 r.oku.

W związku z powyższym należy wreszcie przypomnieć, że stosowanie art. 26 kodeksu granicznego Schengen stanowi zabezpieczenie dla ogólnego funkcjonowania strefy Schengen. Nie stanowi to sankcji wobec jakiegokolwiek państwa członkowskiego ani nie ma na celu wykluczenia żadnego państwa ze strefy Schengen.

## **2. Ogólna ocena**

Plan działania przedstawiony przez władze greckie odnosi się do zalecenia Rady, ale także w odpowiednich przypadkach do zalecenia Komisji. Przedstawiono w nim działania naprawcze, które zostały już podjęte oraz których realizacja została przewidziana w celu wdrożenia wspomnianych zaleceń.

Zalecenie Rady zawierało 49 punktów, obejmujących procedury rejestracji, nadzorowanie granic, analizę ryzyka, współpracę międzynarodową, zasoby ludzkie i szkolenia, procedury odprawy granicznej, a także infrastrukturę i sprzęt. Rada sformułowała także bardziej ogólne zalecenie, aby Grecja podjęła stosowne środki w celu zapewnienia, by na wszystkich jej zewnętrznych granicach przeprowadzana była kontrola na granicach zewnętrznych i aby została ona dostosowana do dorobku Schengen, tak aby nie wywołać zagrożenia dla funkcjonowania strefy Schengen.

Rada zaznaczyła, że odpowiednie funkcjonowanie procedury identyfikacji i rejestracji oraz odpowiednie warunki przyjmowania są niezbędne ze względu na występowanie późniejszych wtórnych przepływów do innych państw członkowskich, które stanowią zagrożenie dla funkcjonowania całej strefy Schengen i które sprawiły, że kilka państw członkowskich zdecydowało się na czasowe ponowne wprowadzenie kontroli granicznych na granicach wewnętrznych. W związku z tym Rada zaznaczyła, że niezbędne jest niezwłoczne wyeliminowanie każdego ze stwierdzonych niedociągnięć i w związku z tym należy dokładniej określić priorytety w zakresie realizacji poszczególnych zaleceń.

W odniesieniu do adekwatności planu działania przedstawionego przez władze greckie co do treści, terminów i finansowania zaproponowanych działań, Komisja uważa, że w odniesieniu do wielu działań konieczne jest przekazanie bardziej szczegółowych informacji lub wyjaśnień, aby można było właściwie ocenić i monitorować terminowe działania następcze i wdrażanie proponowanych działań. Wspomniane informacje i wyjaśnienia są również niezbędne na potrzeby pełnego informowania Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z art. 16 ust. 6 rozporządzenia.

Rozdział 3 niniejszego komunikatu zawiera zestawienie działań naprawczych, w odniesieniu do których Komisja potrzebuje dodatkowych informacji lub wyjaśnień co do istoty sprawy.

Jeśli chodzi o terminy, finansowanie i odpowiedzialność za realizację różnych działań w ujęciu ogólnym, dokonano ogólnej oceny ryzyka opisanej poniżej.

### Terminy

Sformułowanie „w toku” użyte w odniesieniu do niektórych działań uznaje się za niewystarczające. Na potrzeby monitorowania powinien istnieć konkretny harmonogram realizacji wszystkich proponowanych działań, zwłaszcza w przypadku działań związanych z zakupem sprzętu (działania 12 i 38), opracowaniem specjalnych systemów (działania 1 – 9 w

zakresie, w jakim dotyczą utworzenia nowego systemu mapowania danych imigrantów, 12, 15, 35 i 48), dostosowania infrastruktury zgodnie z dorobkiem (działanie 36) oraz planowanych działań szkoleniowych (działania 19, 20 i 29).

### Odpowiedzialność

Plan działania przedstawiony przez władze greckie zawiera informacje dotyczące organów odpowiedzialnych za realizację określonych działań i monitorowanie ich realizacji. Należy je uzupełnić o informacje dotyczące organów odpowiedzialnych za wdrażanie planu działania jako całości oraz za poszczególne działania, a także odnoszące się do ewentualnych krajowych mechanizmów działań następczych związanych z realizacją działań.

### Finansowanie

Chociaż plan działania przedstawiony przez władze greckie nie zawiera jasnego i kompleksowego planu finansowego, wskazuje on jednak, że wdraża się lub planuje się wdrożenie szeregu kluczowych działań przy wsparciu Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zarówno w ramach greckiego Programu Krajowego, jak i pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Grecja musi dołożyć dalszych starań, aby zagwarantować, że znaczne środki finansowe otrzymane za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania, w szczególności Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, są wykorzystywane w sposób terminowy, sprawny i elastyczny. Wymaga to wprowadzenia dalszych pilnych zmian do programu i jego struktury zarządzania, aby zapewnić, że realizacja programów w pełni odpowiada bieżącym potrzebom.

Zgodnie z art. 12 rozporządzenia w sprawie Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, granic i wiz<sup>9</sup>, od czasu przyjęcia zalecenia Rady Komisja pozostaje w stałym kontakcie z władzami greckimi w celu wspólnego zbadania najważniejszych sposobów naprawy stwierdzonych niedociągnięć oraz sposobów finansowania tych działań.

Niezwykle istotne jest, by władze greckie niezwłocznie rozpoczęły pełne wdrożenie greckiego Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Dokonano już dwóch płatności zaliczkowych w kwocie około 25 mln EUR (we wrześniu 2015 r. i w lutym 2016 r.). Ma to bezpośrednie znaczenie w odniesieniu do realizacji zalecenia Rady, ponieważ niektóre działania bezpośrednio odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom. Doskonałym przykładem w tym zakresie jest rozwijanie zintegrowanego systemu nadzoru morskiego, wskazane jako najważniejszy priorytet w ramach finansowania greckiej straży przybrzeżnej (w ramach krajowego celu nr 1 EUROSUR). Stosownie do informacji przekazanych uprzednio przez Grecję, projekt ten będzie kosztować około 60 mln EUR, z czego 75 % będzie współfinansowane z Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W związku z tym prosi się Grecję o skoncentrowanie wydatków na wstępie, tak aby w 2016 r. i 2017 r. przeznaczyć większość środków na cele szczegółowe nr 2 (granice) i nr 3 (wsparcie operacyjne – granice), przede wszystkim poprzez przyspieszenie znaczących inwestycji w sprzęt z dziedziny nadzoru granic morskich pierwotnie przewidzianych na 2018 r.

Biorąc pod uwagę to, że niektóre z działań przewidzianych w Programie Krajowym mają mniej pilny charakter, Grecja powinna również rozważyć możliwość zmiany priorytetów niektórych działań w ramach Programu Krajowego, w tym poprzez jego formalną rewizję.

---

<sup>9</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, granic i wiz”.

Wspomniana zmiana priorytetów powinna mieć na celu zwiększenie przydziału przypadającego na te środki, tak aby zaspokoić najpilniejsze potrzeby w celu zapewnienia, aby niezbędne działania służące usunięciu stwierdzonych niedociągnięć były podejmowane terminowo, skutecznie i w odpowiedni sposób.

Koncentracja wydatków na wstępie i zmiana priorytetów dotyczących zasobów Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego ograniczy, a być może nawet wyeliminuje konieczność uciekania się przez Grecję do składania częstych i doraźnych wniosków o pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych<sup>10</sup>, przy wszystkich zagrożeniach, które takie podejście za sobą pociąga w kontekście niepewności i braku długofalowego planowania. Takie podejście nie jest właściwe. Nowe podejście przyczyni się również do zapewnienia pełnej komplementarności i spójności finansowanych działań i do zagwarantowania, aby finansowanie nie było powielane ani żeby nie występowały w nim luki.

Z finansowaniem niektórych działań poprzez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego ściśle wiąże się pomoc, jaka może zostać udzielona przez inne podmioty w celu wsparcia Grecji we wdrażaniu działań naprawczych. Mając na uwadze fakt, że trudności dotyczące ochrony granicy zewnętrznej, z którymi boryka się Grecja, mają wpływ na całą Unię Europejską, Komisja wskazała w swoim komunikacie „Powrót do strefy Schengen – plan działania”<sup>11</sup> na konieczność wspierania Grecji w realizacji zaleceń wydanych przez Radę i Komisję<sup>12</sup> przez inne państwa członkowskie, agencje UE oraz Komisję. Z tego względu w komunikacie wzywa się Grecję do przedstawienia jasnej „oceny potrzeb” wraz z opracowanym planem działania, dzięki czemu inne państwa członkowskie, agencje UE i Komisja będą mogły jej udzielić terminowego i ukierunkowanego wsparcia. Podczas gdy Grecja przedstawiła ocenę potrzeb w dziedzinie powrotów w świetle umowy między UE i Turcją z dnia 18 marca 2016 r., Komisja wzywa władze greckie do jej uzupełnienia o szczegółową i kompleksową ocenę potrzeb obejmującą cały wachlarz dziedzin wymienionych w zaleceniach Rady i Komisji<sup>13</sup>.

### **3. Ocena szczegółowa**

W odniesieniu do następujących działań naprawczych, Komisja jest zdania, że potrzebne są dodatkowe informacje lub wyjaśnienia dotyczące oceny adekwatności planu działania przedstawionego przez władze greckie.

#### **3.1 Procedura rejestracji**

**Zalecenia/działania 1 i 2:** dotyczy to uwzględnienia w dokumencie „wstrzymanie wydalenia” obowiązków mających na celu uniknięcie ryzyka uciezki, zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy powrotowej<sup>14</sup>, a także jakości dokumentów czasowego pobytu i poprawek wprowadzonych i zrealizowanych przez władze greckie.

---

<sup>10</sup> W ubiegłym roku, od czasu rozpoczęcia kryzysu migracyjnego, Komisja przyznała Grecji około 180 mln EUR w ramach pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych (bezpośrednio władzom greckim lub na rzecz organizacji międzynarodowych i agencji UE).

<sup>11</sup> COM(2016) 120 z 4 marca 2016.

<sup>12</sup> Tabela w załączniku II komunikatu Komisji zatytułowanego „Powrót do strefy Schengen” zawiera przegląd tych zaleceń, w odniesieniu do których Komisja i agencje UE powinny przyczynić się do zapewnienia ich pełnego i terminowego wdrożenia.

<sup>13</sup> Zob. również uwagi dotyczące działań 3, 12 i 50, przedstawione poniżej.

<sup>14</sup> Dyrektywa 2008/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

W ramach nowej przyspieszonej procedury readmisji wprowadzonej począwszy od dnia 20 marca 2016 r. w celu realizacji umowy między UE i Turcją, zachęca się Grecję do korzystania ze zwolnienia na podstawie art. 2 ust. 2 lit. a) dyrektywy powrotowej, co oznacza stosowanie procedury krajowej<sup>15</sup>. Równolegle nie powinno się już wydawać dokumentów na „pobyt czasowy”, ponieważ zgodnie z umową między UE i Turcją osoby wjeżdżające na terytorium Grecji są uważane za podlegające readmisji do Turcji, na podstawie indywidualnej oceny danego przypadku zgodnie z prawem unijnym i międzynarodowym. W związku z tym zaproponowane działania naprawcze związane z dokumentami czasowego pobytu stały się nieaktualne w odniesieniu do osób wjeżdżających począwszy od dnia 20 marca. W tym względzie Komisja wzywa władze greckie do regularnego informowania o postępach w realizacji umowy między UE i Turcją w odniesieniu do procedury readmisji stosowanej w przypadku nielegalnych migrantów.

**Zalecenie/działanie 3:** jeśli chodzi o konieczność wzmocnienia personelu policji greckiej w odniesieniu do rejestracji, Komisja zwraca się do władz greckich o przekazanie informacji na temat najnowszych działań i planów, przy uwzględnieniu sytuacji występującej po zawarciu umowy między UE i Turcją z dnia 18 marca oraz konieczności przyspieszenia procesu rejestracji w celu szybkiego powrotu do Turcji migrantów, którzy nie ubiegają się o ochronę międzynarodową.

Grecja zaznaczyła, że zapewniono wzmocnioną obecność 174 funkcjonariuszy policji greckiej w hotspotach na wyspach Morza Egejskiego do dnia 30 czerwca 2016 r., przy wsparciu pochodzącym z finansowania w sytuacjach nadzwyczajnych w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Jednakże nie jest jasne, w jaki sposób zwiększona obecność funkcjonariuszy Policji Greckiej zostanie utrzymana po tej dacie. Należy wyjaśnić, czy Grecja rozważyła stałe zwiększenie liczby personelu w hotspotach. Rozwiązanie takie pozwoliłoby wyeliminować przeszkody prawne ograniczające okres oddelegowania do sześciu miesięcy, jak określono w planie działania, oraz zagwarantować istnienie krajowych zdolności reagowania na presję migracyjną w przyszłości.

W świetle ostatnich sprawozdań Fronteksu dotyczących warunków pracy na Kos, niejasne jest, w jaki sposób Grecja zamierza zrealizować zalecenie Komisji w sprawie konieczności zapewnienia odpowiednich materialnych warunków pracy europejskim zespołom straży granicznej rozmieszczonym w hotspotach (zalecenie A 1 lit. b)). W rezultacie Komisja nie uważa tych działań za w pełni zrealizowane.

**Zalecenie/działanie 4:** jeśli chodzi o zapewnienie zakwaterowania dla imigrantów w trakcie procesu rejestracji, Komisja zwróciła się do władz greckich o przekazanie informacji na temat ostatnich planów w zakresie zakwaterowania dla migrantów, którzy nie ubiegają się o ochronę międzynarodową i którzy co do zasady powinni zostać odesłani do Turcji na podstawie umowy między UE i Turcją z dnia 18 marca (np. w sprawie ewentualnego przekształcenia otwartej infrastruktury w ośrodki detencyjne).

Chociaż Komisja odnotowuje postęp w organizowaniu hotspotów dzięki interwencji greckiego wojska, plan działania nie zawiera wystarczających informacji na temat sposobu, w

---

<sup>15</sup> Jeśli Grecja zdecyduje się skorzystać ze zwolnienia na podstawie art. 2 ust. 2 lit. a), poziom ochrony osób, których ono dotyczy, nie powinien być mniej korzystny niż gwarancje określone w przepisach dyrektywy powrotowej dotyczących ograniczeń co do stosowania środków przymusu, wstrzymania wydalenia, opieki zdrowotnej w nagłych wypadkach oraz potrzeb dzieci i innych grup osób wymagających szczególnego traktowania, warunków przetrzymywania oraz przestrzegania zasady *non-refoulement*, zgodnie z art. 4 ust. 4 wspomnianej dyrektywy, lub, w stosownych przypadkach, gwarancji przewidzianych w dorobku prawnym UE w dziedzinie azylu.

jaki w tych obiektach zapewnione zostaną wymagane warunki przyjmowania. W szczególności brakuje informacji na temat sposobu zapewnienia finansowania (ze środków krajowych czy unijnych) tych działań.

W odniesieniu do zaspokojenia potrzeb dzieci i innych osób wymagających szczególnego traktowania, Komisja wskazuje, że liczba miejsc przeznaczonych dla osób zaliczanych do tych grup na Lesbos, Chios i Kos (18) (25) (32) wydaje się być niewystarczająca, biorąc pod uwagę dużą zaobserwowaną liczbę tych osób. W pozostałych dwóch hotspotach, w Leros i Samos, nie istnieje ani nie jest planowany obszar, w którym będzie można umieścić grupy osób wymagających szczególnego traktowania. W tym kontekście Komisja nie uważa tego działania za w pełni zrealizowane.

**Zalecenie/działanie 5:** w odniesieniu do ewentualnego nabycia pełnostronicowych czytników służących do weryfikowania autentyczności dokumentów podróży w procesie rejestracji, plan działania nie zawiera wystarczających informacji co do tego, kiedy i w jaki sposób zostaną zabezpieczone środki finansowe przeznaczone na te urządzenia. Grecja powinna w pierwszym rzędzie rozważyć zmianę priorytetów w ramach swojego Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zamiast zwracać się o dodatkowe finansowanie. W związku z powyższym Komisja nie uważa tego działania za w pełni zrealizowane i nalega, aby Grecja dodała harmonogram działań w tym zakresie do zmienionego Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

**Zalecenie/działanie 7:** w odniesieniu do adekwatnego i wystarczającego charakteru potencjału informatycznego niezbędnego na potrzeby dokonywania rejestracji w bazie Eurodac, władze greckie podkreślają, że grecka policja przeprowadza obecnie ocenę potrzeb we współpracy z agencją EU-LISA, w celu zapewnienia odpowiedniego potencjału informatycznego systemu. Szacuje się, że modernizacja systemu informatycznego potrwa od czterech do pięciu miesięcy. W rezultacie Komisja nie uważa tego działania za w pełni zrealizowane i nalega, aby Grecja podała odpowiedni szczegółowy harmonogram modernizacji systemu informatycznego. Ponadto Komisja chciałaby uzyskać najnowsze informacje dotyczące sytuacji w zakresie oceny potrzeb i planów rozbudowy infrastruktury IT w celu wsparcia właściwej rejestracji odcisków palców w Eurodac, co zostało również omówione z właściwymi służbami Komisji oraz agencją EU-LISA.

**Zalecenie/działanie 40:** nie przekazano żadnych informacji na temat działań naprawczych podjętych w celu zapewnienia odpowiedniej liczby terminali Eurodac w ośrodku recepcyjnym w Fylakio. Powyższe należy włączyć do planu działania przedstawionego przez władze greckie.

### ***3.2 Powrót***

**Zalecenie/działanie 10:** w odniesieniu do natychmiastowego wszczęcia procedur powrotu, w odniesieniu do których Grecja zaplanowała ściślejszą współpracę z Fronteksem i władzami tureckimi, sytuacja znacznie się zmieniła wraz z wprowadzeniem nowej przyspieszonej procedury readmisji oraz nowymi zobowiązaniami politycznymi wynikającymi z umowy między UE i Turcją z dnia 18 marca 2016 r. W tym względzie Grecja powinna szczegółowo określić konkretne rozwiązania prawne i operacyjne, które zostały już zastosowane lub które zostaną wprowadzone w celu ułatwienia powrotu do Turcji, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przestrzegania praw podstawowych i poszanowania prawa UE i prawa międzynarodowego podczas całego procesu. Należy również dostarczyć informacje na temat liczby (dodatkowego) personelu, który został rozmieszczony lub który jest planowany w celu

organizowania procedur powrotu i jakie środki podjęto w hotspotach w celu uniemożliwienia ucieczki nielegalnym migrantom.

### ***3.3 Ochrona granicy na morzu***

**Zalecenie/działanie 12:** mimo udzielenia dość wyczerpującej odpowiedzi dotyczącej działania polegającego na ustanowieniu kompleksowego i skutecznego systemu kontroli wybrzeża w perspektywie długoterminowej, Grecja nie wyjaśniła wystarczająco dokładnie, w jaki sposób planowane działania przyczynią się do poprawy ochrony granic morskich w porównaniu z obecną sytuacją oraz jak wygląda kwestia komplementarności między nowymi i istniejącymi zdolnościami.

W odniesieniu do działań, jakie mają być finansowane w ramach Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Grecja musi w dalszym ciągu przekazać informacje o tym, kiedy dokładnie udostępnione zostaną zwiększone zdolności w zakresie ochrony i kiedy rozpocznie się odpowiednie postępowanie przetargowe. W szczególności, zważywszy na zasadniczą rolę zintegrowanego systemu nadzoru morskiego (IMSS) w realizacji zaleceń, ważne jest jasne określenie etapów przygotowawczych do wdrożenia systemu (planowanego w 2017 r.), a w szczególności, czy odnośne specyfikacje techniczne zostały opracowane i kiedy rzeczywiście rozpocznie się postępowanie przetargowe. Ze względu na znaczenie komponentów zlokalizowanych na morzu, stanowiących uzupełnienie IMSS, Grecja musi jeszcze wskazać, ile łodzi patrolowych jest objętych planem realizowanym w ramach Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i czy planowana liczba łodzi gwarantuje zdolności reagowania na wystarczającym poziomie dla wszystkich wysp. W odniesieniu do aktywów, co do których przewidywane jest finansowanie w ramach Działań Szczegółowych Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (dwa statki patrolujące wybrzeża i jeden pojazd wyposażony w sprzęt termowizyjny), Grecja musi wskazać w orientacyjnym harmonogramie, kiedy aktywa te zostaną nabyte i staną się w pełni operacyjne.

### ***3.4 Analiza ryzyka***

**Zalecenie/działania 15 i 16:** w odniesieniu do proponowanych działań naprawczych związanych z opracowaniem systemu analizy ryzyka na szczeblu lokalnym oraz przeprowadzeniem analizy ryzyka, Komisja pragnie podkreślić, że środki te najlepiej byłoby zastosować zgodnie z założeniami wspólnego zintegrowanego modelu analizy ryzyka (CIRAM).

### ***3.5 Zasoby ludzkie i szkolenia***

W odniesieniu do działań naprawczych dotyczących szkoleń należy podać informacje o liczbie funkcjonariuszy straży granicznej przeszkolonych po wizycie oceniającej, która odbyła się w listopadzie 2015 r. oraz liczbę osób, które przejdą szkolenie w ramach każdego planowanego programu szkoleniowego, jak również wskazać czas przeprowadzenia planowanych działań szkoleniowych (**zalecenia/działania: 16, 17, 19, 20, 21, 29 i 49**).

### ***3.6 Procedury odprawy granicznej***

Jeśli chodzi o działania naprawcze dotyczące dostosowania procedur odprawy granicznej do dorobku Schengen, w odniesieniu do których policja grecka rozesłała instrukcje do przejść granicznych, należy podać informacje na temat rodzaju mechanizmu nadzorowania/monitorowania dalszych działań wykorzystywanego do sprawdzenia, czy

instrukcje te są rzeczywiście stosowane (**zalecenia/działania: 16, 17, 22, 23, 26, 28, 29, 30, 33 i 49**).

**Zalecenie/działanie 27:** na marzec zaplanowano rozesłanie okólnika w sprawie zawieszenia stosowania „wyjątkowego podejścia do statków rekreacyjnych przyplływających z państw trzecich” w celu dostosowania kontroli statków rekreacyjnych do przepisów kodeksu granicznego Schengen. Komisja uważa, że proponowany środek naprawczy polegający na zawieszeniu wyjątkowego podejścia – które nie jest zgodne z kodeksem granicznym Schengen – nie jest wystarczające do usunięcia niedociągnięcia w dalszej perspektywie. To wyjątkowe podejście powinno być zniesione, a kontrola statków rekreacyjnych powinna zostać dostosowana do przepisów kodeksu granicznego Schengen.

**Zalecenie/działanie 37:** Grecja wskazała, że grecka policja stoi w obliczu ograniczeń administracyjnych i prawnie wiążących zobowiązań, uniemożliwiających zalecane przeniesienie centrum nadzoru z Nea Vyssa do Regionalnego Zintegrowanego Centrum Zarządzania Granicami i Monitorowania w Dyrekcji Policji w Orestiadzie, chociaż pomogłoby to uzyskać bardziej kompleksowy obraz sytuacji oraz umożliwiłoby Dyrekcji Policji w Orestiadzie bardziej skuteczne monitorowanie i działanie (oraz pozwoliłoby na oszczędność w zakresie zasobów ludzkich poprzez połączenie dwóch ośrodków). Komisja wzywa Grecję do przekazania szczegółowych informacji dotyczących tych ograniczeń administracyjnych i prawnie wiążących zobowiązań.

**Zalecenie/działanie 38:** co się tyczy zakończenia montażu nadajników GPS w pojazdach lub jednostkach patrolowych w celu umożliwienia centrum nadzoru monitorowania ich lokalizacji, stwierdzono, że projekt ten został zablokowany na początkowym etapie ze względu na ograniczenia finansowe oraz ograniczenia o innym charakterze oraz że w związku z tym przeprowadzone zostanie nowe badanie w celu znalezienia rozwiązania, które będzie tańsze i lepsze pod względem technicznym.

Komisja wnioskuje o przedstawienie bardziej szczegółowych informacji dotyczących konkretnych ograniczeń, wskazanie, dlaczego konieczne jest nowe badanie oraz jakie są przewidywane ramy czasowe dla jego rozpoczęcia i zakończenia. Komisja uważa, że wymiana najlepszych praktyk z innymi państwami członkowskimi może być bardziej skutecznym rozwiązaniem.

### ***3.7 Infrastruktura i sprzęt***

**Zalecenie/działanie 44:** w planie działania przedstawionym przez władze greckie stwierdza się, że podjęte zostaną „właściwe środki” w celu rozszerzenia stosowania weryfikacji z wykorzystaniem wizowego systemu informacyjnego, tak aby udostępnić funkcjonariuszom pierwszej linii wszystkie informacje przechowywane w wizowym systemie informacyjnym na potrzeby ułatwienia przeprowadzenia analizy warunków wjazdu. Należy wskazać, jakie środki zostaną podjęte oraz podać odpowiednie ramy czasowe.

### ***3.8 Zalecenie ogólne***

**Zalecenie/działanie 50:** w odniesieniu do odpowiednich środków, jakie Grecja powinna podjąć w celu zapewnienia, aby na jej wszystkich granicach zewnętrznych przeprowadzana była odprawa graniczna i aby została ona dostosowana do dorobku Schengen, Grecja wskazała, że będzie ściśle współpracować z Fronteksem w celu zadbania o to, aby na granicy z byłą jugosłowiańską republiką Macedonii obywatele państw trzecich mogli opuszczać terytorium Grecji jedynie w wyznaczonych przejściach granicznych. Grecja jest także w

trakcie finalizowania oceny potrzeb w zakresie dodatkowego personelu potrzebnego w pobliżu przejść granicznych.

Z uwagi na najnowsze wydarzenia na Bałkanach Zachodnich, w szczególności na fakt, że kraje położone wzdłuż szlaku zachodniobałkańskiego przestały stosować strategię przepuszczania migrantów, Frontex zaproponował dostosowanie wsparcia operacyjnego na granicach Grecji z byłą jugosłowiańską republiką Macedonii (oraz Albanią) w ramach pełnoprawnej wspólnej operacji<sup>16</sup>. Biorąc pod uwagę krytyczną sytuację oraz wyrażone przez Grecję zapotrzebowanie na dodatkowy personel w pobliżu przejść granicznych, Komisja niezwłocznie zwraca się do Grecji o zakończenie opracowywania oceny potrzeb i udzielenie pozytywnej odpowiedzi na propozycję Fronteksu.

W odniesieniu do działań naprawczych związanych z przeprowadzaniem bardziej systematycznych kontroli migrantów na stałym lądzie oraz w pobliżu północnych granic w celu ich rejestrowania i weryfikowania ich tożsamości, w odniesieniu do których policja grecka przesłała instrukcje, należy dostarczyć informacje na temat mechanizmu nadzoru/monitorowania wymaganego na potrzeby sprawdzenia, że instrukcje zostały w pełni zrealizowane.

Wzywa się Grecję do niezwłocznego wdrożenia środków w odniesieniu do informacji o możliwościach w zakresie zakwaterowania przekazywanych przez grecką policję migrantom, którzy nie przebywają w ośrodku przyjmowania/rejestracji lub w ośrodku detencyjnym..

Grecja powinna również uważnie monitorować sytuację, w tym wszelkie zmiany w trasach migracji, oraz w razie konieczności dostosować swoje działania w taki sposób, aby przyjąć wszelkie niezbędne środki, w tym środki określone w zaleceniu Komisji.

#### **4. Podsumowanie**

W świetle oceny przedstawionej powyżej, Komisja stwierdza, że Grecja poczyniła znaczne postępy. Niemniej potrzebne są dalsze usprawnienia planu działania przedstawionego przez władze greckie w celu całkowitego usunięcia niedociągnięć stwierdzonych w ocenie z listopada 2015 r. W szczególności w przypadku wielu działań potrzebna jest większa jasność w zakresie terminów, odpowiedzialności i planowania finansowego. Niektórych działań nie można również uznać jeszcze za odpowiednio przeprowadzone lub zrealizowane. Wreszcie w przypadku niektórych działań potrzebne są istotne dodatkowe informacje lub wyjaśnienia. Komisja zwraca się do Grecji o udostępnienie tych dodatkowych informacji i wyjaśnień do dnia 26 kwietnia 2016 r. i oferuje stałe wsparcie zgodnie z duchem komunikatu Komisji „Powrót do strefy Schengen – plan działania”.

---

<sup>16</sup> Pismo z dnia 15 marca 2016 r. skierowane przez dyrektora wykonawczego Fronteksu Fabrice’a Leggeri do sekretarza generalnego Tzanetosia Fillippakosa.